

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 127/2025-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **SYNOT TIP, a.s.**, Továrnska štvrť 1467/24, Poprad, zastúpenej Benkóczki, Baláz - advokáti, s.r.o., 29. augusta 36A, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. 5C/46/2024-113 zo 16. decembra 2024 takto

rozhodol:

1. Uznesením Mestského súdu Bratislava IV č. k. 5C/46/2024-113 zo 16. decembra 2024 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Mestského súdu Bratislava IV č. k. 5C/46/2024-113 zo 16. decembra 2024 **zrušuje a vec vracia** Mestskému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.
3. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **644,93 eur** a zaplatiť ich jej právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva

na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) výzvou mestského súdu č. k. 5C/46/2024-82 z 20. júna 2024, uznesením mestského súdu č. k. 5C/46/2024-90 z 15. júla 2024 a uznesením mestského súdu č. k. 5C/46/2024-113 zo 16. decembra 2024. Ďalej navrhuje, aby boli predmetné uznesenia a výzva zrušené, vec vrátená mestskému súdu na ďalšie konanie a aby bola sťažovateľke priznaná náhrada trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 127/2025-15 z 27. februára 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti, ktorou namietala porušenie uvedených práv uznesením mestského súdu č. k. 5C/46/2024-113 zo 16. decembra 2024. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol.

II. Skutkové východiská

3. Sťažovateľka podala žalobu proti mestu Prešov (ďalej len „žalovaný 1“) a Slovenskej republike, ktorou sa domáhala priznania náhrady škody spočívajúcej v nesprávnom úradnom postupe. Toho sa mali dopustiť žalovaní, ktorí sťažovateľke nevrátili časť odvodu ňou zaplateného podľa zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 30/2019 Z. z.“), a to za obdobia, keď v dôsledku pandemických opatrení nemohla dosahovať zisk z prevádzkovania hazardných hier.

4. Mestský súd sťažovateľku 20. júna 2024 pod č. k. 5C/46/2024-82 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku 1 656,50 eur. Súdny poplatok bol vyrubený podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „sadzobník“) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Sťažovateľka podaním z 28. júna 2024 konajúci súd požiadala o opravu vyrubenia súdneho poplatku a namietala, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku je v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch, pretože poplatok bol vyrubený podľa nesprávnej položky sadzobníka.

5. Z dôvodu procesnej opatrnosti uhradila sťažovateľka 12. júla 2024 súdny poplatok 14 eur podľa položky 7a sadzobníka v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch. Namietala nezákonnosť a ústavnú neudržateľnosť postupu mestského súdu, keď vyrubil súdny poplatok podľa položky 1 písm. a) sadzobníka, a nie podľa osobitnej položky 7a sadzobníka.

6. Uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. 5C/46/2024-90 z 15. júla 2024 mestský súd konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľka podala sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením mestského súdu zamietnutá. Mestský súd dospel k právnomu záveru, podľa ktorého žalobou uplatnený nárok nemá základ v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ako to v žalobe uvádzala sťažovateľka, pretože v skutkovom stave opísanom v žalobe absentuje akýkoľvek výkon právomoci žalovaných pri výkone orgánu verejnej moci, ktorý by súvisel s nevrátením alikvotnej časti zaplateného odvodu. Žalovanému 1 žiadny právny predpis neumožňuje, aby časť odvodu v zmysle zákona č. 30/2019 Z. z. v takomto

prípade mohol vracať. Odvod, tak ako je koncipovaný, sa platí za celý kalendárny rok bez ohľadu na to, či dané zariadenie bolo počas kalendárneho roka prevádzkované, teda sa nedá ani povedať, že by sťažovateľka zaplatila odvod v nesprávnej výške. Podľa názoru mestského súdu v predmetnej veci ide o nárok na primeranú náhradu vyplývajúci z obmedzenia vlastníckeho práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 4 ústavy. Tomu zodpovedal aj spôsob výpočtu súdneho poplatku.

III.

Argumentácia sťažovateľky

7. Napadnuté uznesenie mestského súdu je podľa sťažovateľky nezákonné a arbitrárne, keďže došlo k vynucovaniu úhrady súdneho poplatku vo vyššej ako zákonom ustanovenej výške. Mestský súd nereflektoval na podstatné a ťažiskové argumenty sťažovateľky.

8. Sťažovateľka podala žalobu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z., čo vyplýva nielen zo samotnej žaloby, ale aj z postupu sťažovateľky pred jej podaním, a to podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. (žiadosť o predbežné prerokovanie jej nároku na náhradu škody). Pre takýto prípad je osobitná sadzba súdneho poplatku upravená v položke 7a sadzobníka, a to vo výške 28 eur. Podľa sťažovateľky postup mestského súdu spočívajúci vo vyrubení súdneho poplatku podľa položky 1 písm. a) sadzobníka nemá oporu v zákone. Mestský súd nemohol konanie zastaviť, ak sťažovateľka nezaplatila vyrubený súdny poplatok, ktorého výška je v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch.

9. Sťažovateľka zaplatila súdny poplatok podľa zákona o súdnych poplatkoch v súlade s položkou 7a sadzobníka, čím si splnila svoju zákonnú povinnosť. Preto zastavením konania z dôvodu nezaplatenia nesprávne vyrubeného súdneho poplatku je jej odopretý prístup k súdnemu konaniu. Namietaný postup súdu mal za následok aj ohrozenie jej majetkovej sféry, keďže pod hrozbou zastavenia konania bola v podstate „nútená“ uhradiť súdny poplatok 1 656,50 eur namiesto súdneho poplatku 14 eur.

10. Sťažovateľka poukázala aj na polemiku mestského súdu v napadnutom uznesení s uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 566/2024-12 zo 7. novembra 2024 a zdôraznila, že vedie ďalšie obdobné konania o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. proti iným mestám a obciam, pričom vo všetkých zvyšných konaniach jej ten istý súd vyrubil súdny poplatok 14 eur. Zároveň má vedomosť o ďalších početných obdobných konaniach vedených na mestskom súde, v ktorých na strane žalobcov vystupujú iní prevádzkovatelia hazardných hier, pričom aj v týchto konaniach mestský súd vyruboval súdne poplatky 14 eur, a to kvôli charakteru žalôb, ktoré sú podané podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

11. Sťažovateľka, reagujúc na právne posúdenie jej nároku zo strany mestského súdu ako nároku na primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, uvádza, že samotná ústava ustanovuje, že obmedzenie vlastníckeho práva je možné len za primeranú náhradu, teda ak by takáto náhrada pri obmedzení vlastníckeho práva dotknutej osobe poskytnutá nebola, došlo by zo strany orgánov verejnej moci k obmedzeniu vlastníckeho práva nesprávnym úradným postupom, čo by nepochybne zakladalo nárok dotknutej osoby podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

IV.

Vyjadrenie mestského súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľky

IV.1. Vyjadrenie mestského súdu:

12. Mestský súd vo vyjadrení uvádza, že sa v napadnutom uznesení podrobne a vyčerpávajúco vyjadril k dôvodom, na základe ktorých bol súdny poplatok za predmetnú žalobu vyrubený podľa položky 1 písm. a) sadzobníka, a nie podľa položky 7a sadzobníka. Nesprávny úradný postup môže byť len tam, kde má orgán verejnej moci právomoc konať. Pretože žiadny zákon (či už zákon č. 30/2019 Z. z. alebo iný predpis) neumožňoval vracať uhradený odvod v prípade, aký pri sťažovateľke nastal, nemohol žalovaný pri absencii takejto kompetencie nesprávne úradne postupovať.

13. Pandemické opatrenia, ktoré smerovali k zatvoreniu rôznych prevádzok, a tým aj k obmedzeniu podnikateľskej aktivity u sťažovateľky, možno považovať za obmedzenie vlastníckeho práva. Z tohto dôvodu ide v prípade jej nároku o primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, preto mestský súd pristúpil k vyrubeniu súdneho poplatku podľa položky 1 sadzobníka.

14. Pokiaľ sťažovateľka argumentuje uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 566/2024-12 zo 7. novembra 2024, kde pri porovnateľnom skutkovom stave mal dať ústavný súd za pravdu argumentácii, že sa na výšku poplatku má uplatniť položka 7a sadzobníka, v uvedenom skoršom prípade išlo o to, že sťažovateľovi bol tiež vyrubený poplatok podľa položky 1 sadzobníka (a nie podľa položky 7a, sťažovateľ súdny poplatok zaplatil, a potom ho žiadal vrátiť). Keďže súd poplatok nevrátil, podal ústavnú sťažnosť, ktorú ústavný súd odmietol z dôvodu, že súd má na vrátenie súdneho poplatku lehotu tri roky podľa § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, a tak tu nie je daná právomoc ústavného súdu a ústavná sťažnosť je predčasná. V danom prípade mal ústavný súd k dispozícii len argumentáciu sťažovateľa. Nemal k dispozícii argumentáciu súdu o tom, prečo daná žaloba nie je žalobou podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale ide o žalobu o zaplatenie primeranej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva. V prípade riadneho meritórneho preskúmania dôvodnosti ústavnej sťažnosti by totiž ústavný súd zaslal ústavnú sťažnosť na vyjadrenie konajúcemu súdu, ktorý by ústavnému súdu predostrel vlastnú argumentáciu.

15. K tvrdeniu sťažovateľky, že na mestskom súde sú početné obdobné konania, kde na strane žalobcov vystupujú iní prevádzkovatelia hazardných hier, a ten istý súd vyrubil súdne poplatky podľa položky 7a sadzobníka, súd uvádza, že sudca nie je viazaný tým, ako iný sudca (aj toho istého súdu) postupuje v inom konaní, hoci aj s veľmi podobným skutkovým stavom. Zároveň vo viacerých konaniach súd vyrubil súdny poplatok podľa položky 1 sadzobníka.

16. K tvrdeniu sťažovateľky, že o nesprávny úradný postup by malo ísť aj preto, že pri obmedzení vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy má byť obmedzenému subjektu uhradená primeraná náhrada, a keďže nebola, tak orgány verejnej moci nesprávne úradne konali, mestský súd uvádza, že orgán verejnej moci pri obmedzení vlastníckeho práva pri absencii konkrétnej právnej úpravy (ktorá by riešila aj procesné hľadisko priznania a vyplatenia primeranej náhrady, teda celý procesný postup) nemá ako postupovať, aj keby primeranú náhradu uhradiť chcel. Chýba totiž konkrétna procesná norma, ktorá by orgánu verejnej moci takúto právomoc priznávala. K čl. 20 ods. 4 ústavy je teda potrebný aj príslušný vykonávací predpis. Ak taký nie je (čo je aj tento prípad), nemôže ísť zo strany orgánu verejnej moci o nesprávny úradný postup. Podľa mestského súdu však

aj pri absencii vykonávacieho predpisu dotknutému subjektu primeraná náhrada patrí, keďže nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva nemôže byť všeobecným súdom nepriznaný len preto, že štát neprijal predpisy na vykonanie čl. 20 ods. 4 ústavy.

IV.2. Vyjadrenie zúčastnených osôb:

17. Zúčastnené osoby nevyužili možnosť vyjadriť sa v konaní pred ústavným súdom.

IV.3. Replika sťažovateľky:

18. Sťažovateľka sa vo vzťahu k otázke určenia správnej položky sadzobníka v plnom rozsahu pridrižiava podanej ústavnej sťažnosti. Mestský súd ešte pred prejednaním samotnej veci prejednikoval, že nejde o nárok, ktorý možno posúdiť podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa nej je zrejmé, že v zákone č. 30/2019 Z. z. absentuje výslovná právna úprava pre prípad vrátenia odvodu zaplateného nad rámec zákonnej povinnosti (bez ohľadu na dôvod nadmerného zaplataenia odvodu), to však neznamená, že orgán verejnej moci nemá povinnosť takýto odvod vrátiť. Samotná skutočnosť, že „zdanlivo“ absentuje právna úprava, neoprávňuje orgán verejnej moci udržiavať nezákonný stav a ani mu nebráni zjednať nápravu.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

19. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné.

20. Zastavenie konania pre nezaplataenie súdneho poplatku, ktorý podľa zákona nemá byť zaplataený alebo má byť zaplataený v nižšej ako súdom žiadanej výške, môže viesť k porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 143/2023), a to práve v rovine prístupu k súdu, keďže zastavenie konania znamená jeho procesné ukončenie bez toho, aby konajúci súd zaujal rozsudzujúci postoj k meritu sporu.

21. Výklad a aplikácia ustanovení Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a zákona o súdnych poplatkoch, ktoré upravujú podmienky prístupu k súdnej ochrane, musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej a spravodlivej ochrany subjektívnym právam a oprávneným záujmom strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (m. m. I. ÚS 464/2010).

22. Povinnosť zaplataiť súdny poplatok v súvislosti s podaním žaloby civilnému súdu nemôže byť považovaná za obmedzenie práva na prístup k súdu, ktoré by bolo samo osebe nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Naproti tomu však výška súdneho poplatku posudzovaná v rámci osobitných okolností daného prípadu vrátane povinnosti dotknutej osoby poplatok v takejto výške zaplataiť a fáza konania, v ktorej bolo takéto obmedzenie prístupu aplikované, sú faktormi, ktoré hrajú rolu pri rozhodnutí, či takejto osobe bolo alebo nebolo zachované právo na prístup k súdu [rozsudok

Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Kreuz proti Poľsku]. Obzvlášť prísny prieskum je na mieste, pokiaľ daný súdny poplatok slúži primárne len na zaistenie finančného príjmu do štátneho rozpočtu, nie teda napr. na zaistenie prostriedkov na náhradu trov konania protistrany (pozri tiež rozsudky ESLP vo veciach Podbielski a PPU Polpure proti Poľsku, FC Mretebi proti Gruzínsku, Elcomp sp. z o. o. proti Poľsku).

23. Právne závery k danej veci sa vzťahujúcich rozhodnutí mestského súdu, na základe ktorých bola sťažovateľka vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu podľa položky 1 písm. a) sadzobníka, ani v minimálnom rozsahu nezodpovedajú obsahu sťažovateľkinej žaloby z 13. júna 2024 a ani nevyplývajú zo žiadneho ďalšieho jej úkonu vo veci vedenej na mestskom súde pod sp. zn. 5C/46/2024. Naopak, po dôslednom preštudovaní celého na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu sp. zn. 5C/46/2024 ústavným súdom je nad mieru rozumných pochybností zrejme, že sťažovateľka od času podanej žaloby z 13. júna 2024 cez ďalšie v spise sa nachádzajúce listiny a procesné úkony sa domáhala sporného nároku výlučne z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

24. Ústavný súd si je vedomý správnosti v súdnej teórii a praxi zaužívanej zásady „*iura novit curia*“, na ktorú odkázal mestský súd v napadnutom uznesení a podľa ktorej je to súd, ktorý je povolaný na interpretáciu práva, a preto musí pri svojom rozhodovaní vždy vec právne zhodnotiť sám. Uvedenú zásadu však nemožno extenzívnym spôsobom vykladať tak, že súd v jej duchu môže naoktrojovať (vnútiť) žalobcovi aj proti jeho výslovnej vôli jeho výklad hmotnoprávných ustanovení, podľa ktorých samotnú vec posúdi a tomuto prístupu aj podriadi súvisiacu procesnú situáciu, napr. že vyzve žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý by sa inak (podľa toho, čoho sa domáha žalobca) platiť nemal (I. ÚS 223/2013).

25. V okolnostiach preskúmvanej veci sa otázka právnej kvalifikácie môže stať podstatným determinantom konečného výsledku konania z hľadiska toho, či bude mať sťažovateľka úspech alebo nie. Mestský súd v napadnutom uznesení ponúka úvahy, ktoré by v ďalšom priebehu procesu (ak by nebol zastavený) mohli sťažovateľku viesť k využívaniu opravných prostriedkov a k následnému zaujímaniu zodpovedajúceho stanoviska vyššími súdmi. To, či mesto malo právomoc vrátiť sťažovateľke časť odvodu (mestský súd v napadnutom uznesení tvrdí, že nemalo), je otvorená otázka tvoriaca integrálnu súčasť sporu medzi sťažovateľkou a žalovanými. Zákon č. 30/2019 Z. z. síce inštitút vrátenia odvodu neupravuje, ale v § 79 ods. 1 zakotvuje právomoc obce spravovať odvody. Tu je možné uvažovať nad tým, či priznanie spravovacej právomoci k peňažným povinnostiam verejnej povahy zahŕňa alebo nezahŕňa aj povinnosť vrátiť preplatok na zaplatenom odvode. Ide teda o problém (ne)správneho právneho posúdenia, čo je dôvod nielen na podanie odvolania, ale aj na dovolanie. Odobrenie prístupu mestského súdu by znamenalo, že otázkou právneho posúdenia v danej veci sa na úrovni všeobecného súdnictva bude zaoberať len mestský súd. Sťažovateľke je tak znemožnený prístup k odvolaciemu a dovolaciemu súdu, čo sa priamo dotýka kvality jej poskytovanej súdnej ochrany, pretože z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch, a ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05). Zastavením konania mestský súd sťažovateľke už v počiatočnej fáze konania v podstate zabránil, aby v budúcnosti po prípadnom pre ňu neúspešnom prvoinštančnom meritórnem rozhodnutí mohla

splniť predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie súdnej ochrany v opravnom konaní. Pritom práve opravné prostriedky v civilnom procese slúžia okrem iného aj namietaniu nesprávneho právneho posúdenia veci, teda v okolnostiach sťažovateľky otázky, či ňou uplatnený nárok spadá pod režim zákona č. 514/2003 Z. z. alebo ide o spor o primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva.

26. Uvedený prístup zo strany mestského súdu viedol v predmetnom prípade k vydaniu súdneho rozhodnutia, ktorým bolo v konečnom dôsledku zastavené konanie o žalobnom návrhu sťažovateľky. Takýmto zastavením konania bol obmedzený prístup sťažovateľky k súdu, čo predstavuje v tomto prípade porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

27. Ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením mestského súdu, nevyhovel, pretože napadnuté uznesenie je rozhodnutím o procesnej otázke (zastavenie konania), nie o povinnosti priamo zasahujúcej do majetkovej sféry sťažovateľky.

28. Vo vzťahu k namietanému čl. 17 ods. 1 charty je potrebné uviesť, že podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku EÚ uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo EÚ, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva EÚ, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (porov. napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. 6. 2016 vo veci C-205/15, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24). Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom neuvádzala ani nešpecifikovala, že by mal mestský súd v jej veci aplikovať právo EÚ, ani v akej súvislosti. Ústavný súd teda dospel k neaplikovateľnosti uvedeného článku charty na vec sťažovateľky, preto v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.

29. Vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru má za následok, že ústavný súd napadnuté uznesenie podľa čl. 127 ods. 2 ústavy zrušil a vec podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde vrátil na ďalšie konanie mestskému súdu.

30. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu. Úlohou mestského súdu bude opätovne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu mestského súdu o zastavení konania, riadiac sa právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí, rešpektujúc obsah a zmysel práv, ktorých porušenie bolo ústavným súdom zistené.

VI. Trovy konania

31. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Sťažovateľka si v ústavnej sťažnosti uplatnila náhradu trov konania, ktoré vyčíslila v celkovej sume 644,93 eur.

32. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

33. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia pozostávajúce z odmeny právneho zástupcu, a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/4 z výpočtového základu.

34. Sťažovateľkou uplatnená suma trov konania neprevyšuje sumu vypočítanú ústavným súdom, preto ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania v požadovanej sume.

35. Náhradu za tretí úkon právnej služby – repliku sťažovateľky doručenú ústavnému súdu 11. apríla 2025 ústavný súd sťažovateľke nepriznal, pretože jej obsah nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

36. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2025

Robert Šorl
predseda senátu